

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus verslo kolegijos
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Programavimas finansinėms technologijoms
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Doc. dr. Simona Ramanauskaitė (grupės vadovė)**, akademinės bendruomenės narė
2. **Ingrida Morkevičienė**, akademinės bendruomenės narė
3. **Milita Songailaitė**, studentų atstovė

Vertinimo koordinatore – Eglė Peleckaitė

Vilnius
2022

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Programavimas finansinėms technologijoms
Studijų kryptių grupė (-ės)	Informatika
Studijų kryptis (-ys)	Programų sistemos
Studijų programos rūšis	Profesinis bakalauras
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 metai) Ištęstinė (4 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Informatikos mokslų profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	5
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	13
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	15
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	19
2.5. DĖSTYTOJAI	23
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.....	25
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	30
III. REKOMENDACIJOS	31
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	34

I. IŽANGA

Naują Vilniaus verslo kolegijos (toliau – VVK) *Programavimas finansinėms technologijoms* (pirminėje programos aprašo versijoje įvardijamą kaip *Programavimas ir finansinės technologijos*) studijų programą, vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) ekspertų grupė. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Vertinant programą vadovautasi studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais. Tarp jų: Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai, LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-1168, 2016 gruodžio 30 d.; Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika, patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149; Informatikos mokslų studijų kryptių grupės aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2021 m. sausio 11 d. įsakymu Nr. V-46.

2022 m. birželio 20 d. vyko ekspertų grupės nuotolinis vizitas į VVK. Ekspertai susitiko su VVK administracijos atstovais, vertinamos programos aprašo rengėjais, numatomais programos dėstytojais, socialiniais dalininkais. VVK atstovų vizito metu ar per savaitę po vizito prašyta pateikti dokumentus, nusakančius etikos nusižengimams taikomas sankcijas, MTEP veiklų skatinimo sistemą. Vizito metu susipažinta su materialine baze (auditorijomis, kompiuterių laboratorijomis, biblioteka).

Vizito pabaigoje VVK atstovai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais.

Ekspertams pateikus išvadų projektą su rekomendacijomis, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 darbo dienų, VVK pateikė patikslintą ir papildytą studijų programos aprašą ir jo priedus. Atsižvelgiant į atliktus pakeitimus, ekspertų grupė parengė galutines programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas*

Informacinių ir ryšio technologijų (toliau IRT) specialistų poreikis Lietuvoje ir pasaulyje yra ryškus. Prognozuojama, kad ateityje vis didėjant verslo ir pramonės skaitmenizavimui IRT specialistų poreikis taip pat bus didelis. VVK IRT specialistų poreikį grindžia *ES Mokslinių tyrimų ir inovacijų strategija 2020-2024*¹, nacionaline įgūdžių strategija², EBPO tyrimo ataskaita apie suaugusių žmonių įgūdžius³, įsidarbinimo galimybių barometru⁴.

Vertinant studijų programos specializavimąsi finansinių technologijų sektoriuje, pastebimas savalaikiškumas. Lietuvos ambicija tapti Europos *FinTech* centru jau sąlygoja pirmavimą ES pagal išduodamų *FinTech* licencijų skaičių. Siekiant toliau sėkmingai vystyti *FinTech* sektorių, būtina pakankama finansinių technologijų specialistų pasiūla. Vertinama studijų programa, kaip koleginių studijų, orientuojasi į programinę *FinTech* srities dalį, suteikiant tik bazines finansų srities žinias.

Lietuvoje teikiamų programavimo ir finansinių technologijų studijų programų apžvalga ketinamos vykdyti studijų programos apraše pateikta gana abstrakčiai. Programos rengėjai pamini tik su finansinėmis technologijomis susijusias studijas, tačiau nepilnai apžvelgia IRT studijų programas, jose lavinamus gebėjimus, skirtus papildomam finansinių technologijų srities įsisavinimui. Todėl ne iki galo pagrįstas programos rengėjų teiginys, kad „*Programavimas ir finansinės technologijos studijų programa yra unikali*“. Programos unikalumas labiau pagrindžiamas VVK jau turimų Informatikos studijų programų pagrindu.

¹ ES Mokslinių tyrimų ir inovacijų strategija 2020-2024 (Research and innovation strategy 2020-2024). Prieiga per internetą: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/strategy-2020-2024_lt

² Nacionalinė įgūdžių strategija. Prieiga per internetą: <https://strata.gov.lt/lt/igudziu-strategija>

³ EBPO tyrimo ataskaita apie suaugusių žmonių įgūdžius. Prieiga per internetą: <https://www.oecd.org/skills/piaac/Skills-Matter-Lithuania.pdf>

⁴ Įsidarbinimo galimybių barometras. Prieiga per internetą: <https://uzt.lt/darbo-rinka2/isidarbinimo-galimybiubarometras/>

Vizito metu programos rengėjai patikslino, kad programos unikalumas grindžiamas orientavimusi į programinę *FinTech* dalį, įsisavinamas naujas technologijas, tokias kaip blokų grandinė.

VVK studijų programos vykdomos tik Informatikos studijų kryptyje. Tuo tarpu vertinama studijų programa yra Informacijos sistemų kryptyje. Tuo ji unikali VVK programų lygyje, bet jos pavadinimas labai glaudžiai siejasi su jau vykdoma Informatikos studijų krypties programa – *Programavimas ir internetinės technologijos*. Vertinant šių dviejų studijų programų pavadinimų ir studijų dalykų sąrašo panašumą, kyla klausimas ar tai negali būti viena studijų programa su keliomis specializacijomis. Vizito metu VVK atstovai paaiškino, kad naujoji studijų programa numatyta kitoje kryptyje, nei jau esamos studijų programos. Šis pagrindimas labiau formalus, nes pateikus aiškius argumentus, esamų studijų programų kryptis gali būti keičiama.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas*

VVK rengiama studijų programa aiškiai orientuota ne tik į dalykines, bet ir asmenines kompetencijas, padedančias būti konkurencingais darbo rinkoje ir nuolat tobulėti. Tai prisideda prie šalies ir VVK mokymosi visą gyvenimą strategijos įgyvendinimo ir adaptavimosi prie technologijų bei rinkos pokyčių.

Studijų programos orientacija į „*žinių, įgūdžių formavimą per praktinę ir patirtinę veiklą*“, atitinka VVK misiją bei veiklos tikslus. Tai užtikrinama studijų programoje skiriant pakankamai dėmesio praktikai, projektiniams darbams, komandiniam darbui. Norint pasiekti studijų programos tikslą ir laukiamus rezultatus, VVK taikoma kokybės užtikrinimo sistema, paremta Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis ir gairėmis (ESG) ir tarptautiniais kokybės vadybos standartų principais (ISO 9004).

Vizito metu *Mariaus Jakulio Jason fondo*, kuris nuo 2021 metų tapo VVK pagrindiniu savininku, atstovų teigimu, VVK yra verslo vertinama kaip studentų rengimo institucija, ateityje lyderiaujančių pozicijų norima neužleisti, o tik dar labiau užtvirtinti. Naujai rengiama studijų programa leistų išplėsti Informatikos mokslų studijų srities specialistų rengimą. Tai rodo, kad studijų programa ne tik siejasi su institucijos misija, veiklos tikslais ir strategija, bet ir yra priemonė numatytų tikslų siekimui.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas*

Programa atitinka galiojančius teisės aktus: *Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą, Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, Lietuvos studijų pakopų aprašą, Informatikos mokslų studijų kryptių grupės aprašą.*

Programos apimtis 180 kreditų: bendrųjų koleginių studijų dalykų dalis – 15 kreditų, studijų krypties dalykų dalis – 142 kreditai (iš jų praktika – 30 kreditų), baigiamasis projektas – 9 kreditai, trys laisvai pasirenkami studijų dalykai – 9 kreditai, vienas specialusis studijų dalykas – 5 kreditų. Studijų trukmė nuolatine forma – 3 metai, iššestine forma – 4 metai.

Programos tikslas ir numatomi rezultatai perkelti iš Informatikos mokslų studijų kryptių grupės aprašo, juos susiaurinant ne iki bendrai studijų krypties, informacinių sistemų, o konkrečiai finansinių technologijų ar informacinių sistemų, naudojamų finansų rinkose. Tokia tiesioginė studijų rezultatų sąsaja su pateiktais rezultatais Informatikos mokslų studijų kryptių grupės apraše neleidžia atskleisti vertinamos studijų programos unikalumo.

Informatikos mokslų studijų kryptių grupės aprašo tiesioginis sekimas leidžia aiškiau įvertinti studijų programos atitiktį informatikos mokslų studijų sričiai ir informacijos sistemų kryptiai. Numatomų studijų rezultatų sąsajos su studijų dalykais logiškos, tačiau kai kur keliančios klausimų, pavyzdžiui: 1.2. studijų programos rezultate, kuriame minimos programavimo paradigmos ir kalbos, neįtraukti studijų dalykai *Programavimas Java kalba, Programavimas išmaniems įrenginiams, Informacinių sistemų projektavimas*; 3.5. studijų programos rezultate, kuriame minimas informacinės sistemos įgyvendinimas, neįtrauktas studijų dalykas *Internetinių sistemų programavimas*. Tai rodo skubotumą rengiant studijų programos dalykų ir siekiamų rezultatų sąsajas ir orientaciją į konkrečias studijuojamas temas, o ne lavinamus gebėjimus. VVK dar ne pilnai pereita prie sistemingo studijų programoje numatytų gebėjimų vertinimo, taikomas tradicinis studentų vertinimas studijų dalyko rėmuose, neužtikrinant studijų dalykų rezultatų lygio sekimo.

Nors sąsajos tarp Informatikos mokslų studijų kryptių grupės apraše pateikiamo žinių branduolio sričių ir studijų programos studijų dalykų ir jų temų formaliai egzistuoja, tačiau iš studijų dalykų aprašų įvertinti žinių lygį yra sudėtinga. Studijų dalykų aprašuose pateikiamos analizuojamos temos, studijų dalyko rezultatai (jų pasiekimui naudojami studijų ir vertinimo metodai), jų sąsajos su studijų programos rezultatais. Dažnai dalyko rezultatų formuluotės pakankamai tapačios su studijų programos rezultatais ir nėra pateikiami studijų rezultatų vertinimo lygmenys. Lavinamų kompetencijų nuoseklumo ir sąsajų neužtikrinimas gali sąlygoti

netolygiai ar nepilnai pasiekiamas kompetencijas. Pavyzdžiui studijų dalyke *Dirbtinis intelektas ir jo taikymas* panašu, kad studentai bus supažindinami tik su dirbtinio intelekto taikymo sritimis, nagrinėjamos dirbtinio intelekto e-paslaugos, bet neskiriama laiko bazinių žinių apie duomenų panašumo nustatymo, klasterizavimo ir klasifikavimo metodų veikimo principus. Nesuvokiant esminių veikimo principų, gali būti sudėtinga užtikrinti jų taikymą. Todėl ateityje reikėtų tiksliau aprašyti studijų dalykus, užtikrinti juose dėstomų temų sąsajas su kitais studijų dalykais ir numatytais studijų programos rezultatais.

Studijų programos rezultatų siekimas dažniausiai vykdomas tik žinojimo arba supratimo lygmenyje. Tokių studijų rezultatų pasiekimą sunku pamatuoti. Dalyko studijų rezultatai ir dalyko turinys dažnu atveju nepilnai dera. Dalykuose siekiama žinių ir gebėjimų vykdyti tyrimus, o mokoma programuoti (objektinis programavimas, procedūrinis programavimas ir pan.), siekiama žinių ir socialinių ar asmeninių gebėjimų praktikų metu ir pan. Baigiamajame darbe nėra demonstruojami specialieji gebėjimai, kurie turėtų būti esminė baigiamojo darbo dalis.

Informacijos sistemų studijų kryptis *„apima informacines technologijas ir sistemas, skirtas rinkti, teikti, apdoroti ir valdyti organizacijų duomenis, informaciją ir žinias, reikalingas efektyviam organizacijos ar asmens veiklos valdymui užtikrinti. Informacijos sistemos teikia organizacijoms informacines paslaugas, reikalingas organizacijai valdyti, veikloms planuoti, sprendimams priimti, sujungdamos programinę ir kompiuterinę įrangą, žmogiškuosius išteklius ir organizacijos informacinius srautus“*. Tuo tarpu studijų programos rengėjai labiau akcentuoja programavimą, nei veiklos procesų analizę, sistemų diegimą, eksploatavimą ir priežiūrą, organizacijų architektūrą. Atitinkamai ir studijų programos pavadinimas šiek tiek klaidinantis, nes programavimas labiau siejamas su Programų sistemų, o ne Informacijos sistemų studijų kryptimi.

Susipažinus su studijų programos struktūra, dalykų aprašais, vertinimo metu, po pokalbio su VVK numatomais studijų dalykų dėstytojais nustatyta, kad studijų programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti, tačiau studijų dalykų aprašus reikėtų labiau detalizuoti ir patikslinti (aiškiau išskiriant skirtingas sistemų architektūras, jų tarpusavio integravimo galimybes ir pan.), kad jie labiau atspindėtų studijų programos turinį. Tuo tarpu studijų programos turinys ir programos vizija dalinai atitinka studijų kryptį ir turėtų būti įvertinama galimybė studijų programą vykdyti Programų sistemų, o ne Informacinių sistemų kryptyje. Tai leistų aiškiau išryškinti studijų programos orientaciją į programavimą, o ne sistemų priežiūrą ar taikymą.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas*

Studijų programos rezultatų pasiekimui naudojami įvairūs studijų ir vertinimo metodai. Jų pasirinkimas ir taikymas atitinka studijų dalykuose nagrinėjamas temas ir su jomis siejamas užduotis. Dėl koleginių studijų specifikos, daug dėmesio skiriama praktinėms užduotims, kurios kombinuojamos į grupinius projektus, tuo pačiu lavinančius ir asmeninius, komunikacijos ir darbo organizavimo gebėjimus. Tačiau pasitaiko studijų dalykų aprašų, kuriuose nenurodytos studentų savarankiškų studijų užduotys (*Kibernetinis saugumas ir teisinis reguliavimas, Operacinės sistemos ir sisteminė programinė įranga* ir kt.).

Nors studijų dalyko rezultatų lygmenys studijų dalykų aprašuose nėra nurodyti, tačiau daugeliu atveju juose detalai pateikiami studento vertinimo kriterijai galutinio balo vertinimo atžvilgiu. Tai studentui leis aiškiai suvokti, kaip jis bus vertinamas, tačiau neužtikrins, kad bus taikomas slenkstinis kiekvieno studijų programos/dalyko rezultato vertinimas, nes konkrečių kriterijų numatomiems studijų rezultatams įvertinti nėra.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas*

Dalis studijų programoje lavinamų žinių ir gebėjimų yra integruojami per kelis studijų dalykus (duomenų šifravimo žinios lavinamos studijų dalykuose *Kompiuterių tinklai, Bloku grandinių technologijos*, o studijų dalyke *Kibernetinis saugumas ir teisinis reguliavimas* labiau gilinamasi į informacijos saugos užtikrinimo ir teisinius aspektus; debesų kompiuterijos žinios lavinamos ne tik studijų dalyke *Debesų kompiuterija ir finansinės technologijos*, bet ir *Dirbtinis intelektas ir jo taikymas, Informacinių technologijų taikymai ir kompiuterių architektūra*). Tai leidžia labiau užtikrinti, kad studentai ne tik išmoks, bet vėliau ir užtvirtins įgytas žinias.

Pagrindinės programavimo kompetencijos (įsisavinant C++, Java, PHP kalbas) lavinamos pirmuose trijuose semestruose (nuolatinėse studijose). Tuo tarpu studijų dalykas *Informacinių sistemų projektavimas* yra tik penktame semestre, kartu su kitais dviem su programavimu susijusiais studijų dalykais (*Finansinių technologijų projektas* ir *Programavimas išmaniems įrenginiams*) (ištęstinių studijų plane semestrai pasiskirstę kitaip, bet nuoseklumas panašus). Informacinių sistemų projektavimo studijų dalykas labiau orientuotas į programinių projektų

dokumentavimą, taikant UML, o ne į programinių sistemų galimas architektūras, patį projektavimo principą. Toks studijų dalykų išdėstymas ne visiškai leidžia užtikrinti, kad studentai gebės pritaikyti programų sistemų inžinerijos gebėjimus praktikoje, kai pagal surinktus reikalavimus, sudarytą architektūros specifikaciją, bus pilnai realizuojama sistema ir atliekamas jos išsamus testavimas. Programos kūrėjų teigimu, projektavimą sudėtinga įsisavinti, jei studentas dar neturi bazinių programavimo žinių. Todėl pasirinkta tokia schema, kai pirma įgaunamos bazinės programavimo žinios, o tada pavyzdžių pagalba gilinamasi į projektavimą. Taip apjungtos žinios galiausiai pritaikomos baigiamojo darbo metu.

Sistemų testavimas ir kokybės, rizikos vertinimas yra svarbi informacinių sistemų dalis, kuri finansinių technologijų atveju tampa dar aktualesnė, nes dažnai finansinių technologijų sprendimai nėra kuriami, o labiau atliekamas esamų sprendimų integravimas. Todėl norint tinkamai integruoti esamą sistemą su kita sistema ar jos priedais, būtina įvertinti integracijos galimybes ir jų atlikimo tinkamumą. Šių žinių perteikimo studijų programoje pasigendama ir norėtusi aiškesnio įtraukimo į studijų dalykų temas.

Su integracija susijusi ir kita finansinių technologijų įsisavinimui svarbi kompetencija – taikomųjų programinių sąsajų, jų realizavimo ir duomenų formatų žinios. Šios temos studijų programos dalykų temose praktiškai nėra minimos. Studijų dalykų turinyje apsiribojama tik debesų kompiuterijos paslaugų panaudojimu, bet kokio lygmens jų taikymas studijų dalykų aprašuose nėra pateikiama. Vizito metu patikslinta, kad didesnis dėmesys skiriamas saugai ir teisiniam reguliavimui, blokų grandinei, tarpbankinėms sistemoms. Šios temos aktualios, vertinamos ir socialinių dalininkų, tačiau programinių sistemų žinias taip pat būtina pilniau lavinti, kad studijų programos pavadinimas (*Programavimas ir finansinės technologijos*) atspindėtų ir programavimą, ir finansines technologijas, ir jų tarpusavio sąsajas.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas*

Studijų metu studentai gali individualizuoti savo studijų tinklą turėdami tris laisvai pasirenkamus studijų dalykus po 3 kreditus. Pasirinkimai galimi antrame, trečiame iš šeštame semestre nuolatinių studijų studentams ir penktame, šeštame bei septintame iššestiniuose studijų studentams. Tačiau tarp studijų dalykų aprašų pateikiami tik du laisvai pasirenkami studijų dalykai, todėl nėra iki galo aišku ar studentai iš tiesų turi galimybę rinktis. Vizito metu VVK atstovai patikslino, kad pateikti studijų dalykai yra naujai sukurti, orientuoti konkrečiai į šios

studijų programos studentus, tuo tarpu studentai galės rinktis iš didesnio studijų dalykų sąrašo. Studentams kasmet bus atrenkami studijų dalykai, kurie yra galimi rinktis, ar kuriuos galima studijuoti prisijungiant prie kitoms studijų programoms vedamų studijų dalykų.

Asmenines charakterio savybes, turimą žinių bagažą studentai dalinai gali atspindėti vykdydami grupinius darbus, kada kiekvienas studentas pats pasirenka vaidmenį grupėje. Tačiau šis individualizavimo atvejis neleidžia pilnai užtikrinti visų studentų pageidavimų, nes vaidmuo grupėje priklauso ne tik nuo paties studento, bet ir nuo jo grupės ir kurso kolegų.

VVK atstovų teigimu, studijų individualizavimas atspindimas ir studentų praktikose, baigiamuosiuose darbuose, nes jų metu studentai gali rinktis arba siūlyti jiems artimesnes temas ir dirbti jų rėmuose.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Studijų programa orientuota į perspektyvią, su aktyviai besiplečiančiu *FinTech* sektoriumi susijusią sritį.
2. Studijų programoje užtikrinamas balansas tarp dalykinių ir bendrųjų kompetencijų, skiriant 15 kreditų komunikacijos, teisės ir psichologijos žinių įsisavinimui ir papildomai studijų dalykuose integruojant socialinių kompetencijų lavinimą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programos rezultatai neatskleidžia studijų programos unikalumo. Derėtų labiau išgryninti studijų programos viziją ir pagal tai individualizuoti Informatikos mokslų studijų kryptių apraše rekomenduojamus rezultatus.
2. Reikėtų patikslinti studijų programos ir studijų krypties sąsajas, labiau išpildant Informacinių sistemų studijų kryptį būdingus bruožus arba pereinant prie Programų sistemų studijų krypties ir pilnai išpildant jai keliamus reikalavimus.
3. Studijų programoje pasigendama aiškesnės programavimo ir finansinių technologijų susiejimo srities lavinimo. Reikėtų įtraukti daugiau temų, lavinančių skirtingų informacinių sistemų architektūrų, jų tarpusavio integravimo, kokybės užtikrinimo ir testavimo žinias bei gebėjimus, kurie būtini programuojant finansines informacines sistemas.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Po pažinties su pirminėmis išvadomis, VVK patikslino studijų programos pavadinimą, prieskyrą studijų krypčiai, tikslą, numatomus studijų rezultatus, studijų dalykų aprašymus.

Pagal pirmą rekomendaciją, skirtą įgyvendinimui per 10 darbo dienų, VVK atnaujino studijų programą, ją priskirdami *Programų sistemų* studijų krypčiai. Tai įtakojo studijų programos tikslo ir specialiųjų gebėjimų atnaujinimą. Atlikti atnaujinimai ir studijų programos pavadinimo pakeitimas iš *Programavimas ir finansinės technologijos* į *Programavimas finansinėms technologijoms* leido patikslinti atitiktį studijų krypčiai, išryškinant programavimą, kaip esminę dedamąją, o finansines technologijas kaip jos sukonkretinimą, specifiškumą.

Atlikti pakeitimai ir papildytas studijų programos aprašas leidžia aiškiau suvokti ir studijų programos unikalumą. Nurodant studijų programos unikalumą orientuojamasi tik į kolegines studijas, neanalizuojant universitetinių bakalauro studijų. Nepaisant to, koleginių studijų programų tarpe šios programos išskirtinumas po atnaujinimų apibrėžtas detaliam ir pagrįstai. Nors su finansinėmis technologijomis besisiejančių studijų programų yra, tačiau nei viena iš esamų studijų programų nėra orientuota į finansinių technologijų programavimą, o labiau tik į jų priežiūrą ir taikymą. Tuo tarpu esamos *Programų sistemų* studijų krypties programos neaprepia finansinių technologijų sričiai būtinų žinių ir gebėjimų. Toks naujos studijų programos specifiškumas leidžia labiau užpildyti Lietuvoje ruošiamų informatikos mokslų absolventų kompetencijų pasiskirstymą, prisitaikyti prie *FinTech* vystymo.

Studijų programos pavadinimo ir studijų krypties prieskyros keitimas buvo nuosekliai atnaujintas visame studijų programos apraše, tačiau studijų programos duomenų lentelėje liko neatnaujintų vietų, kuriose vis dar minima informacijos sistemų kryptis. Šiuos netikslumus reikėtų atnaujinti.

Buvo atnaujinti studijų dalykų aprašai. Daliai studijų dalykų buvo patikslinti laukiami studijų dalyko rezultatai, nurodyti savarankiškų studijų užduočių. Taip pat studijų dalyką *Informacinių sistemų projektavimas* pakeitė studijų dalykas *Programų sistemų inžinerija*. Šio studijų dalyko pagalba studentai plačiau supažindinami ne tik su UML, bet ir su programų sistemų gyvavimo ciklu, programų sistemų projektavimo principais ir galimomis architektūromis. Taip pat šiame ir *Debesų kompiuterija* studijų dalykuose studentai supažindinami su sistemų testavimo principais. Sistemų tarpusavio integravimo žinios suteikiamos studijų dalykuose *Tarptankinės sistemos* ir *Debesų kompiuterija*. Taip atsižvelgiama į antrą rekomendaciją, skirtą užtikrinti, kad studentai gaus būtinas žinias,

reikalingas kuriant ir integruojant skirtingo tipo finansines technologijas. Tačiau ateityje būtų galima daugiau dėmesio skirti programų kokybės vertinimui ir užtikrinimui.

Visuose studijų dalykų aprašuose prie vertinimo strategijos ir kriterijų papildyta, kad „Vertinant išskiriami trys dalyko studijų rezultatų pasiekimų lygmenys: puikus, tipinis ir slenkstinis. Jie aprašomi Vilniaus verslo kolegijos studijų rezultatų vertinimo tvarkoje: https://www.kolegija.lt/wp-content/uploads/2022/02/VVK_studiju_rezultatu_vertinimo_tvarka_2017.pdf“. Minimas dokumentas nusako bendrus vertinimo kriterijus, konkrečiam įvertinimui. Taip pat apibrėžiama tvarka, kaip įvertinamas studento rezultatų pasiekimo lygmuo studijų metais. Ši tvarka leidžia apibrėžti studentų vertinimo kriterijus, tačiau nėra orientuota į kiekvieno numatomo studijų rezultato pasiekimų lygmens įvertinimą.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas*

VVK vykdomos mokslo taikomųjų darbų kryptys Informatikos taikomųjų tyrimų darbų krypties grupėje atitinka studijų programos tematiką. Tačiau iš pateiktų 2020 m. VVK reikšmingiausių mokslo darbų (jau priimtų) nei vienas autorius nėra numatytas kaip studijų programos dėstytojas. Tuo tarpu iš studijų programoje numatytų dėstytojų per paskutinius 5 metus tik du turi mokslinių publikacijų, iš kurių vieno dėstytojo publikacijos nesisieja su Informatikos ar Informatikos inžinerijos sritimi. Todėl naujausių, mokslu paremtų žinių perteikimas programos studentams nėra užtikrintas. Tai nėra kritiškai svarbu, nes koleginėms bakalauro studijoms svarbiau taikomas aspektas nei naujausios mokslinės žinios. Studijų programoje numatyti dėstytojai labiau orientuoti į projektų vykdymą, o ne mokslinių publikacijų rengimą. Kadangi užsakomųjų projektų vykdymas neatsiejamas su šiuolaikinių sprendimų taikymu, studijų programos dėstytojų mokslinė veikla atitinka studijų programos poreikius.

Tokiam sąlyginai mažam mokslinių publikacijų rengimo aktyvumui įtaką potencialiai daro VVK biudžetas MTEP veikloms. 2021 metais MTEP veiklai iš kolegijos biudžeto buvo

skirta 1600 eurų. Vizito metu bendraujant su VVK darbuotojais patikslinta, kad didžiausias dalyvavimo MTEP veikloje ribojimas yra darbas kitoje institucijoje. Nors MTEP veiklos yra skatinamos, taikant dėstytojų motyvavimo sistemą. Vizito metu dėstytojai išsakė mintį, jog jie mokslinę veiklą vykdo kitoje savo darbovietėje, o darbą VVK priima kaip papildomą darbą. Toks ne pilnas darbuotojų išitraukimas potencialiai neleidžia sudaryti kritinės masės, kuri bendromis pajėgomis galėtų vykdyti bendras MTEP veiklas VVK vardu. Šiuo metu taikomas situacijos sprendimas – užsakomoji projektinė veikla. Koleginėms studijoms ji yra tikslingesnė, nes siejasi ne su teoriniais moksliniais tyrimais, o inovacijų taikymu įmonių poreikiams tenkinti. Kadangi už užsakomąją projektinę veiklą gaunamas papildomas finansavimas, VVK darbuotojai labiau yra motyvuoti išitraukti. Tarp paskutiniaus 5 metų vykdytų užsakomųjų veiklų dvi labai glaudžiai siejasi su finansinėmis technologijomis (vykdomomis su UAB „System Integrated Solutions“). Jose dalyvauja VVK darbuotojai, tačiau programos apraše nepateikiama duomenų, kiek iš jų yra numatyti kaip vertinamos studijų programos dėstytojai. Analizuojant dėstytojų CV pastebėta, kad viename projekte, glaudžiai besisiejančiame su finansinėmis technologijomis šiuo metu dalyvauja keturi dėstytojai. Dar keturi dėstytojai per paskutinius metus yra dalyvavę kituose, ne su Informatikos ar Informatikos inžinerijos mokslo sritimi susijusiuose projektuose. Tai parodo, kad koleginėms bakalauro studijoms būtinos dėstytojų ir darbuotojų kompetencijos, mokslinė veikla yra pakankama, orientuota į mokslinių žinių praktinį pritaikymą.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas*

Vieno dėstytojo mokslinė veikla glaudžiai siejasi su finansinėmis technologijomis, tuo tarpu kita dalis dėstytojų (apie 45 procentus) turi praktinės arba projektinės patirties, susijusios su programavimu ar finansinėmis sistemomis. Tokia situacija patenkinama, nes dalis dėstytojų papildomai kelia savo kvalifikaciją įvairiuose mokymuose. Finansinių technologijų sektoriaus dėstytojų specialistų poreikis studijų programoje nėra didelis, kadangi dalykų susijusių su finansinėmis technologijomis skaičius yra nedidelis, bet apima visas būtinas žinias. Didžioji dalis studijų dalykų yra labiau orientuoti į būtinus informacinių technologijų ir bendruosius, studentų asmeninius ir socialinius gebėjimus.

Atsižvelgiant į tai, kad koleginėms studijoms yra svarbiau taikomasis, o ne teorinis, fundamentalus žinių ir inovacijų bagažas, mokslinių tyrimų rezultatų integraciją studijų dalykuose iš dalies atstoja socialinių partnerių išitraukimas. Socialinių partnerių išitraukimas

planuojamas organizuojant studentų praktiką, studentams rengiant projektus ir baigiamuosius darbus. Šių veiklų rezultatai tikėtina, kad bus viešinami VVK organizuojamoje tarptautinėje studentų projektų konferencijoje taikomųjų mokslų srityje.

Numatytų programos dėstytojų CV ir/ar studijų dalykų aprašuose nėra aiškiai atskleidžiamos sąsajos tarp vykdomų MTEP veiklų ir studijų dalykų temų. Tai dalinai siejasi su tuo, kad dėstytojai labiau orientuojasi į vykdomus projektus, o ne mokslines publikacijas. Todėl sudėtingiau apibrėžti, kokios žinios yra naudojamos užsakomuosiuose projektuose, o kompetencijos yra perkeliamos į studijų dalykų dėstymą. Vizito metu įsitikinta, kad dėstytojai turi reikiamas kompetencijas reikalingas užtikrinti savalaikį studijų dalykų turinį ir pateikti naujausių pasiekimų analizuojamoje srityje apibendrinimą, tačiau aiškesnis dėstytojų vykdomų MTEP veiklų ir studijų dalykų temų susiejimas leistų aiškiau apibrėžti studijų turinio šiuolaikiškumą ir sąsajas su mokslo pasiekimais.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. VVK organizuoja tarptautinę studentų projektų konferenciją taikomųjų tyrimų srityje.
2. Programoje numatyti dėstytojai gali įsitraukti į užsakomąsias projektines veiklas ar kelti savo kvalifikaciją įvairiuose mokymuose.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programoje numatytų dėstytojų aktyvumas publikuojant mokslinių tyrimų rezultatus, susijusius su studijų programa ar dėstomu studijų dalyku per pastaruosius 5 metus, yra žemas.
2. Menkos sąsajos tarp dėstytojų vykdomų MTEP veiklų ir dėstomų studijų dalykų.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas*

Priėmimui į VVK studijų programas naudojama Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrojo priėmimo organizavimo sistema (LAMA BPO). Jos naudojimas užtikrina studijų

programos matomumą bendrojo priėmimo organizavimo sistemoje ir patogesnę pageidavimo studijuoti išreiškimą asmenims, besirenkantiems studijuoti vienoje iš kelių galimų studijų programų ir mokymo įstaigų.

Lygiagrečiai galimas stojimas ir ne per centralizuotą sistemą, o tiesiogiai. VVK atstovų teigimu, kadangi taikomi tie patys vertinimo kriterijai, stojimo proceso dubliavimas nekelia problemų, o leidžia labiau išnaudoti skirtingų tikslinių auditorijų pritraukimą.

Vertinant stojimo į studijų programą matomumą, VVK taiko visus tipinius ir besimokantiesiems prieinamus sprendimus, tokius kaip LAMA BPO naudojimas, įtraukimas į žurnalą „Kur stoti“, viešinimas VVK tinklalapyje, konsultacijų suteikimas. Kolegijos pasiryžimą viešinti studijų programą rodo tai, kad dar nepatvirtinus studijų programos ji yra viešinama, kaip galimai nauja studijų programa, į kurią bus galima stoti, jei ji bus patvirtinta.

Stojamąjį balą sudaro šiai studijų kryptčiai tipiškai reikalingi dalykai, jų įvertinimai su atitinkamais koeficientais (matematika – 40%, informacinės technologijos arba fizika – 20%, lietuvių kalba ir literatūra – 20%, kitas studijų dalykas, nesutampantis su anksčiau minėtais – 20%). Vieningų reikalavimų taikymas leidžia išlaikyti reikalavimų atitikimą ir konkurenciją tarp studijų programų. Tuo tarpu stojimo reikalavimų specifiškumas atspindimas įtraukiant papildomus balus už motyvacinį pokalbį. VVK turi pakankamai aiškiai apibrėžtas motyvacinio pokalbio temas, kuriomis remiantis įvertinama ne tik stojančiųjų motyvacija, bet ir socialinis aktyvumas, pasirengimas studijoms. Siekiant didesnio skaidrumo, šalia motyvacinio pokalbio temų galėtų būti pateikiama ir jo vertinimo metodika, nusakanti kriterijus, kiek balų už atitinkamą motyvacinio pokalbio dalį gali gauti studentas.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas*

VVK turi studijų rezultatų įskaitymo tvarką, apibrėžiančią dalinių studijų įskaitymą. Tvarkoje nustatyta, kad negalima užskaityti daugiau nei 75 procentų studijų apimties, o užskaitymai remiasi studijų dalykų sutaptimi (remiantis jų aprašais). Tačiau neformaliu būdu įgytų kompetencijų užskaitymas nėra aiškiai apibrėžiamas. Neformalaus ar savaiminio mokymosi atveju negali būti remiamasi studijų dalykais, jų aprašais ir apimtimi, todėl reikia praktiškai įvertinti studento kompetencijas arba remtis kitais patikimais šaltiniais. VVK šį procesą atlieka centralizuotai, tačiau neformaliu ar savaiminiu mokymusi įgytų kompetencijų įskaitymas iki šiol nebuvo aktualus, dažniausiai vykdomas dalinis studijų įskaitymas.

Studijų rezultatų ir turimų kompetencijų užskaitymas aktualus siekiant užtikrinti sąlygas mokymuisi visą gyvenimą, persikvalifikavimo galimybėms bei studentų mobilumo galimybių didinimui. Kolegija prie jo prisideda teikdama įvairių formų studijas, apimančias: nuolatinės ir iššestines studijas; dieninę, savaitgalinę ir nuotolinę tvarkaraščio formas. Taip pat suteikiama galimybė studijuoti ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba. Studijų anglų kalba pasiūla sveikintina, nes leistų užtikrinti didesnę užsienio studentų integraciją, o Lietuvos studentams suteiktų darbo tarptautinėje ar bent jau anglakalbėje aplinkoje patirties. Tačiau šios studijų formos potencialą labai apriboja daugiau nei per pusę didesnė studijų kaina. Tai galimai nulems, kad lietuvių kalba kalbantys studentai rinksis pigesnes studijas lietuvių kalba, o užsienio studentai gali justti dalinę diskriminaciją kalbos atžvilgiu, nes anglų kalba kalbantys privalo mokėti didesnę studijų kainą .

Taip pat vertinant dalinių studijų ir neformaliuoju būdu įgytų kompetencijų užskaitymą, pastebima, kad tvarkos viešinimas galėtų būti didesnis. Dabar informaciją apie tokią galimybę gali rasti tik tie, kurie žino ko ieško (studijų rezultatų įskaitymo tvarkos). Galimybė studijuoti ne nuo pirmo semestro nėra pakankamai viešinama VVK tinklalapyje.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas*

VVK orientuojasi į integralią paramą studentams – akademinė parama teikiama ne tik atsakingų administracinių padalinių, tačiau perkeliant ją ir akademiniam personalui. Tai daugiausiai vykdoma numatytų ar individualiai organizuojamų konsultacijų su studentais metu.

Labai tikslingas atvirų pokalbių erdvės A.K.I.S. panaudojimas, suteikiantis erdvę išsakyti savo rūpesčius ir gauti reikiamą psichologinę pagalbą. Tačiau ši erdvė nėra pastoviai atvira, labiau organizuojama tik kaip tikslinis renginys. Jos aktyvesniam vystymui padėtų tikslinis finansavimas ir etato dalies skyrimas, taip užtikrinant pastovią numatytomis valandomis teikiamą psichologinę pagalbą. Prie A.K.I.S. erdvės populiarinimo ir ankstyvo sąmoningo savo psichologinės sveikatos stebėjimo ir valgyimo prisideda ir psichologijos studijų dalykas, į studijų tinklėlį įtrauktas jau pirmą studijų semestrą.

Stiprinant akademinę paramą, būtų pravarti veikianti mentorių programa. Ji leistų neapkrauti dėstytojų darbu su lėčiau medžiagą įsisavinančiais studentais. Tuo pačiu leistų

užtikrinti didesnę medžiagos perteikimo metodikų įvairovę. Į mentorystės programą įtraukus ir studentus, būtų galima pasiekti didesnio bendradarbiavimo ir visuomeniškumo ugdymo.

Finansinė ir socialinė parama studentams teikiama labiau vykdant tarpininko funkciją (teikiant ir administruojant Valstybinio studijų fondo bei Neįgalųjų reikalų departamento prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikiamą finansinę ir socialinę paramą), o ne tokią paramą inicijuojant patiems. Asmeninė parama teikiama taikant mokesčio už studijas lengvatas. Jos taikomos negalią turintiems studentams arba esamų studentų ar absolventų šeimos nariams. Vidutiniškai apie 30 proc. studentų gauna įvairaus lygio lengvatas mokesčiui už mokslą, kas sudaro apie 4 proc. nuo bendro VVK biudžeto.

Galimos finansinės paramos viešo prieinamumo trūkumas ir orientacija į artimą ratą (studentų ar absolventų šeimos nariams, o ne už konkrečius rezultatus ir turintiems išskirtinių gebėjimų ar specialių poreikių asmenims) galimai neleidžia skiriamų lėšų išnaudoti gabių ar socialinės paramos poreikį turinčių studentų motyvavimui. Tuo tarpu orientacija į mokesčio už studijas mažinimą, o ne stipendijų skyrimą pagrįsta, dėl to, kad tai privati aukštoji mokykla, visi studentai turi mokėti už mokslą.

Studentų įsiliejimui į studijas didelę įtaką turi galimybė susiburti ir po paskaitų galimos vykdyti veiklos įvairovė. VVK studentams nesuteikia apgyvendinimo/bendrabučio paslaugų, tačiau tai šiuo metu jau yra sprendžiama, pasirašant sutartis su kitomis mokymo įstaigomis turinčiomis bendrabučius ir investuojant į nuosavo bendrabučio steigimą. Taip pat pastebėta, kad po paskaitų vykdomos veiklos yra fragmentiškos ir daugiausiai vykdomos studentų atstovybės pagalba (neskaitant A.K.I.S. programos ir bendrų šventinių renginių). Studentams suteikiamos sąlygos naudotis sporto sale, kuri nuomojama nustatytoms dienoms iš kitų organizacijų.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas*

Studentų informavimą ir konsultavimą studijų klausimais VVK sprendžia keliais lygiais. Visų pirma studentai intensyviai dalyvauja specializacijos savaitėje. Ji koncentruotai pateikia visą aktualią informaciją apie studijas, užsienio studentus supažindina ne tik su studijomis, bet ir Lietuva. Šios savaitės metu su studentais žiniomis ir išvalgomis dalinasi ne tik administracijos darbuotojai, bet ir socialiniai partneriai. Esminė šios stovyklos metu pateikta informacija vėliau talpinama studentams skirtoje mokymo(-si) sistemoje, siekiant užtikrinti jos prieinamumą visų studijų metu.

Antrinis lygis yra pastovi studijų kuratoriaus komunikacija su studentais (susitikimai bent kartą per semestrą). Kuratoriaus darbo tikslas identifikuoti esamas problemas su studentų studijų eiga, jų poreikių netenkinimu ir reikalui esant imtis jų problemų sprendimo. Ši veikla labiausiai skirta mažinti studentų iškrentamumą, siekiant identifikuoti studentus, susiduriančius su problemomis studijų metu.

Trečias lygmuo yra galimybė studentams konsultuotis su atitinkamais administracijos darbuotojais: praktikos vadovai konsultuoja profesinės veiklos praktikos klausimais; katedrų vedėjai, baigiamųjų darbų vadovai, socialiniai partneriai – baigiamojo darbo temos pasirinkimo ir rengimo klausimais; bibliotekos vedėja – rašto darbų apipavidalinimo, paieškos tarptautinėse duomenų bazėse bei kitais klausimais.

Trečiojo lygmens konsultacijos tikslinės. Jos neveikia vieno langelio principu, tačiau dažniausiai yra siejamos su konkrečiu atsakingu padaliniu, o specializacijos savaitės metu pateikta informacija leidžia suvokti, kokiais klausimais į kokį padalinį ar žmogų reikia kreiptis.

Pagrindiniai srities išskirtinumas:

1. Priėmimo eiga vykdoma ir centralizuotai per LAMA BPO, o per papildomus balus leidžiama papildomai atsižvelgti į studentų asmenines savybes ir pasirengimą studijoms.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Motyvacinio pokalbio su kandidatais metu nėra nustatyta aiškių vertinimo kriterijų. Tai neleidžia studentams pilnai pasiruošti motyvaciniam pokalbiui.
2. Trūksta užsienio studentų integracijos ir lygių sąlygų užtikrinimo.
3. Nepilnai formalizuota neformaliu būdu įgytų kompetencijų užskaitymo eiga bei trūksta jos viešumo.
4. Finansinės ir socialinės pagalbos tikslinės auditorijos galėtų būti patikslinamos, siekiant skatinti aukštus studijų rezultatus ir socialinį aktyvumą.
5. Popaskaitinės veiklos gilinimas leistų suburti glaudesnes studentų grupes ir užtikrinti sąlygas saviraiškai.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

Studijų programa sudaryta iš konkrečių studijų dalykų, susietų su siekiamais studijų programos rezultatais. Studentams galimybė personalizuoti studijų programą studijų dalykų lygmenyje sudaroma pateikiant tris laisvai pasirenkamus studijų dalykus (po 3 kreditus). Toks pasirinkimas leidžia lengviau užtikrinti, kad studentų studijuojami studijų dalykai lavins visus numatytus studijų programos rezultatus. Vis dėl to studentams nėra suteikiamas didelis lankstumas specializuotis konkrečioje srityje.

Kadangi laisvai pasirenkamų studijų dalykų pasirenkamumą sekti ir studentus tikslingai nukreipti nebus galima, programoje potencialiai bus labai sunku užtikrinti vienodą santykį tarp specialybinių ir kitų saviraiškos ar bendrojo suvokimo studijų dalykų. Pavyzdžiui, studijų dalykas *Vizualinis programavimas išmaniems įrenginiams kūrimas* savo turiniu labai panašus į studijų dalyką *Programavimas išmaniems įrenginiams* (iš dalies persidengia temos), tad jį pasirinkę studentai labiau kartos jau turimas žinias ir tik iš dalies įgys naujų žinių. Tuo tarpu *FinTech* sričiai labai svarbios rizikų valdymo žinios galimai bus neįgyjamos, jei studentai nepasirinks laisvai pasirenkamo studijų dalyko *Rizikos valdymas*. Todėl laisvai pasirenkamus studijų dalykus reikėtų aiškiau atskirti nuo specialybinių nedubliuojant jų turinio.

Programos rengėjų teigimu, personalizavimo galimybės įgyvendinamos studijų dalykų viduje, kadangi studentai gali rinktis projektinių darbų temas, vaidmenis grupiniuose darbuose, praktikos atlikimo įmonę, baigiamojo darbo temą. Tai leidžia įgyvendinti studijų individualizavimą formos prasme, tačiau turinio prasme svyravimai negali būti dideli, nes nestudijavus atitinkamos tematikos kažkuriame studijų dalyke, tikėtina, kad tos tematikos studentas nesirinks ir projektinio ar baigiamojo darbo rengimui.

Individualizavimas formos prasme įgalinamas siūlant skirtingas studijų (nuolatinė ir iššęstinė) bei tvarkaraščio formas (dieninė, savaitgalinė, nuotolinė), dėstomą kalbą (lietuvių ir anglų). Kadangi bus galimos ne visos šių pasirinkimų kombinacijos ir visose bus išlaikoma analogiška studijų programos struktūra bei lavinami gebėjimai, individualizavimas tematikų, studijų dalykų lygmenyje vis tiek išliks ribotas.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas*

Kolegija bendradarbiauja su Valstybiniu studijų fondu ir prisideda prie jo vykdomo ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamo projekto *Studijų prieinamumo didinimas*. Tai leidžia gauti resursų, reikalingų studijų prieinamumui didinti ir dėstytojų bei administracijos darbuotojų kompetencijų šioje srityje gerinimui.

VVK planuojamos nuotolinės studijos specialiųjų poreikių studentams leis užtikrinti studijų pasiekiamumą, nes jie galės studijuoti iš namų, nebus būtinas fizinis mobilumas, nereikės palikti savo komfortabilios aplinkos ir pan. Aktyviai paskaitas lankančių studentų, turinčių specialiuosius poreikius studijų sąlygų užtikrinimas yra laikomas dėstytojų atsakomybe. Jie turi stebėti, ar kuriam nors studentui nereikia specialios pagalbos, medžiagos, užduočių adaptavimo. Tuo tarpu konkretaus padalinio ar asmens, kuris galėtų lydėti ar padėti specialiųjų poreikių studentams, VVK kol kas nėra.

Vertinant kolegijos infrastruktūros pritaikymą žmonėms su fizine ar judėjimo negalia pastebima, kad pagrindinėse patalpose nėra užtikrinamos bazinės sąlygos (rampos, sumažinti slenksčiai), tačiau VVK jau įsigijo naujas patalpas, kuriose būtų galima vykdyti studijas judėjimo negalią turintiems studentams (kol kas tokių kolegijoje beveik nebuvo). Norint tobulinti šią sritį, ateityje reikėtų užtikrinti specialių duomenų formatų, įrenginių regėjimo negalią turintiems asmenims, studijuojantiems VVK, taikymą.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas*

VVK bendrosios ir akademinės etikos kodeksas nusako etikos pažeidimus skirtingoms tikslinėms veikloms (pedagoginei, mokslinei, akademinai). Kodeksas nusako esmines sąvokas, reikalavimus skirtingoms VVK bendruomenės narių grupėms, Akademinės etikos komisijos veiklą. Dėmesys skiriamas ne tik etikai dalykinėje veikloje, bet ir elgesio viešojoje erdvėje reikalavimams, negalimiems santykiams tarp bendruomenės narių. Tai aiškiai nusako pagrindines etikos gaires, tačiau viešai prieinamų Akademinės etikos komisijos galimų taikyti sankcijų konkretaus tipo pažeidimui nėra pateikiama. Tai apsunkina šio kodekso sankcijų taikymo griežtumo ir įtakos tolesnei bendruomenės nario veiklai suvokimą.

Dėstytojai įsipareigoja laikytis etikos kodekso įdarbinimo metu, o studentai – pasirašydami studijų sutartį. Siekiant užtikrinti studentų akademinį sąžiningumą, VVK taiko įrankius (*eLABa*) studentų baigiamųjų darbų plagiato vertinimui, taip pat darbų gynimą studento suvokimo ir sąžiningumo įvertinimui. Ne baigiamųjų darbų plagiato identifikavimas

paliekamas dalyko dėstytojui, nesuteikiant specialių įrankių plagiato tikrinimui. Tai iš dalies paaiškinama mažu studentų skaičiumi studijų programose (dėstytojas gali aiškiai matyti kiekvieno studento darbą, jo eigą).

Vertinant akademinio sąžiningumo užtikrinimo ir viešinimo procesą, pastebėta, kad viešai nepateikiama, kokios sankcijos būtų taikomos skirtingo masto sukčiavimo atvejais. Taip pat nėra aiškios tvarkos, nusakančios, kokios sankcijos taikomos plagiatą toleruojantiems dėstytojams.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas*

Studentai turi teisę teikti apeliacijas VVK apeliacijų nagrinėjimo tvarkoje įvardintais atvejais. Apeliacijų nagrinėjimo tvarka nusako atvejus, kada ir dėl ko studentas gali apeliuoti (įvertinimo ar procedūros), tačiau tvarkoje nustatyta griežta procedūra, kuri gali apsunkinti apeliacijų teikimą, ypač jei studentas dar nėra susidūręs su tokia procedūra. Pavyzdžiui apeliacija yra teisėta jei: „Ji raštu pateikta ne vėliau kaip praėjus vienai darbo dienai po to, kai išaiškėjo pažeidimas; joje nurodytos asmenų, tiesiogiai susijusių su interesų pažeidimu, vardai, pavardės ir pareigos, taip pat aplinkybės, pagrindimai ir įrodymai, kuriais studentas grindžia jo interesų pažeidimą“. Tokia griežta procedūra gali studentus atgrasyti teikti apeliacijas, nes jie bijos ar negebės labai operatyviai raštu pateikti apeliaciją ir surinkti tai įrodančius dokumentus.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Taikomos skirtingos studijų ir tvarkaraščių formos, leidžiančios studentams derinti studijas su kitomis jų veiklomis.
2. VVK akademinės etikos kodekse nusakomos ne tik dalykinės, bet ir elgesio normos, apibrėžiami negalimi santykiai tarp bendruomenės narių.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programos individualizavimas koncentruotas į formą, o ne turinį. Studentams nesuteikiama studijų dalykų alternatyvų galimybė, leidžianti specializuotis vienoje konkretnėje tematikoje.

2. Reikėtų labiau išvystyti pagalbos sistemą, specialius poreikius turintiems bendruomenės nariams. Tai turėtų apimti ne tik personalo mokymus ir finansinę paramą, bet ir pagalbinių personalo, savanorių programos vystymą.
3. Užtikrinti viešumą apie gresiančias sankcijas nesąžiningo elgesio, diskriminacijos, etikos pažeidimų atvejais. Tarp jų akcentuojant sankcijas ne tik nusižengusiam, bet ir nesąžiningą elgesį toleravusiems bendruomenės nariams.
4. Nesudaryti administracinių kliūčių studentams, norintiems pateikti apeliaciją ar skundą dėl netinkamo bendruomenės nario elgesio.

2.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas*

Studijų programoje numatyti 19 dėstytojų, kurie dėstys 30 studijų dalykų (tarp jų bus atsakingi už praktikas, baigiamuosius darbus, bet neįskaitant 3 laisvai pasirenkamų studijų dalykų). Toks dėstytojų skaičius leidžia neapkrauti kelių kurtinių dėstytojų, o integruoti didesnę skirtingų asmenų kompetencijų derinį. Tačiau tuo pačiu tai susiję su tuo, kad daugelis dėstytojų VVK dirbs tik mažą etato dalį. Tai patvirtina ir VVK planai įdarbinti „apie 10-20 procentų etatinių dėstytojų ne mažiau kaip pusę etato“. Dėl to galimai didžioji dalis darbuotojų ne pilnai įsilieja į katedros administracinę ir mokslinę veiklą, nes darbui VVK skirs tik mažą savo veiklos dalį.

Vertinant dėstytojų atitiktį reikalavimams, studijų programose 6 dėstytojai iš 15 (40 procentų) turi daktaro laipsnį, todėl tenkina reikalavimą, kad ne mažiau kaip 10 procentų studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai, turintys daktaro mokslo laipsnį ir atliekantys atitinkamos mokslo krypties tyrimus. Mokslinius tyrimus labai glaudžiai su studijų programa susijusioje kryptyje vykdo 4 dėstytojai iš 15 (27 procentai), nes jie visi dalyvauja VVK su įmone vykdomame projekte *Inovatyviomis technologijomis paremtos atsiskaitymo platformos sukūrimas INO-PAY*. Tuo tarpu per paskutinius 5 metus mokslinių tyrimų rezultatus moksliniuose žurnaluose publikavo tik 2 dėstytojai ir tik vieno jų publikacijos siejosi su *FinTech* sritimi. Tai rodo didesnę koncentraciją taikomiesiems moksliniams tyrimams ir ne tokį didelį

dėmesį fundamentalių mokslinių tyrimų ir jų rezultatų viešinimui, kas atitinka kolegijų specifiką ir joms keliamus reikalavimus.

Pateiktuose gyvenimo aprašymuose informacija yra neaktuali, pasenusi ir neatitinka *Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos* reikalavimų metodikos (8.2.2. p.), prašančios pateikti paskutinių 5 metų veiklos rodiklius, o ne viso gyvenimo pasiekimus. To pasėkoje reikalavimo, kad daugiau kaip 50 procentų informatikos studijų krypties dėstytojų turi turėti ne mažiau kaip 3 metus praktinio darbo dėstomo dalyko (modulio) srityje patirties (*LR mokslo ir studijų įstatymas*), tenkinimas sukėlė daug diskusijų ekspertų vertinimo metu, nes didžioji dalis dėstytojų turi darbo patirties kaip dėstytojai, mokytojai ar kiti mokymo įstaigų darbuotojai dėstomo studijų dalyko srityje. Tai rodo aukštą didaktinį dėstytojų kompetencijų lygį, nes jie turi ilgametę patirtį įvairaus lygio mokymo įstaigose. 7 dėstytojai iš 15 (47 procentai) turi bent 3 metų darbo patirties ne mokymo įstaigoje, tarp visų dėstytojų 8 iš 19 turi ne senesnės kaip 5 metų įmonėje veiklos (42 procentai). 50 procentų riba viršijama įtraukus dėstytoją, kuris mokymo įstaigoje šalia dėstymo, papildomai dirbo ir programuotoju. Tai tenkina reikalavimus dėstytojų praktinei patirčiai, tačiau tarp praktinės patirties turinčių dėstytojų norėtųsi daugiau tokių, kurie šiuo metu dirba *FinTech* įmonėse ar dirba programuotojais, programavimo komandų nariais. Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos pakankamos studijų rezultatams pasiekti. Tikslinga įgyvendinant studijų programą kviesti specialistus praktikus, kurie dirba *FinTech* įmonėse programuotojais, programavimo komandų nariais, kviestinių paskaitų ar paskaitų ciklo skaitymui. Tai sudarytų sąlygas gerąsias praktikas perkelti į studijų programą.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas*

Remiantis dėstytojų CV ir programos apraše pateiktais duomenimis, VVK darbuotojams suteikiamos sąlygos tobulinti savo kompetencijas. Kompetencijas skatinama tobulinti ne tik dalykinėje bet ir didaktinėje ar valdymo srityse. Mokymai darbuotojams vykdomi ne tik išorinių mokymų ar renginių metu, bet ir skatinant dėstytojus išvykti pagal mainų programas, dalyvauti pačių VVK rengiamose kompetencijų tobulinimo iniciatyvose.

Norą užtikrinti dėstytojų kompetencijų tobulinimą ir pakelti kolegijos studijų programų kokybę VVK rodo *Mokymų inovacijų skyriaus* įsteigimas 2020 metais. Šis skyrius yra atsakingas už mokymo inovacijų diegimą į studijų procesą, taip pat už bendruomenės konsultavimą

mokymo(si) proceso tobulinimo klausimais. Jo pagrindu ne tik renkami pačių dėstytojų pageidavimai, katedrų rekomendacijos, bet pagal tai sudaromi ir mokymo planai.

Mokymų inovacijų skyriaus veiklai, skiriamas ir kasmet po truputį didėjantis finansavimas dėstytojų kompetencijų tobulinimui rodo, kad ši veikla yra nuolatinė, kas užtikrina, kad dėstytojai nesustos ties turimomis kompetencijomis ir laikui bėgant adaptuosis prie rinkos poreikių ir naujų technologijų galimybių. Vien trumpalaikiais mokymais įgauti darbo realiuose programavimo ir finansinių technologijų projektuose patirties gali būti labai sunku. Mokymų metu tik supažindinama, dėstytojai patys turi tęsti įgytų kompetencijų lavinimą, bet tai daro individualiai. Dėl to sunkiai užtikrinama jų patirtis šiuolaikiniuose ilgai trunkančiuose projektuose bei įsisavinimas to, kokie įrankiai, metodikos, sprendimai yra taikomi šiuolaikinėje įmonėje.

Pagrindiniai srities išskirtinumas:

1. Į studijų programos dėstymą įtraukti labai skirtingi dėstytojai, rodantys įvairovę pagal amžių, lytį, veiklos sritis, profesinę ir mokslinę patirtį.
2. Taikoma sisteminga dėstytojų kompetencijų tobulinimo ir mokymų poreikio nustatymo veikla.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Mažas dėstytojų įsitraukimas į studijų programą, sąlygotas daugelio dėstytojų darbo VVK nedidele etato dalimi ir bendrų mokslinių tyrimų nevykdymo, neleidžiančių pilnai įsiliesti į studijų programos administravimo pilnavertį vykdymą.
2. Dėstytojams trūksta (ne senesnės nei 5 metų) praktinės patirties programavimo ir finansinių technologijų srityje.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas*

Studijų programą numatoma vykdyti Vilniuje, Kalvarijų g. 129 esančiose patalpose. Šių patalpų naudingas plotas yra 1063 kvadratinų metrų, su trimis srautinėmis auditorijomis, keturiomis auditorijomis ir keturiomis kompiuterių klasėmis. Iš viso jose galėtų dirbti iki 350 studentų. Atsižvelgiant į tai, kad VVK jau vykdo priėmimą į 8 studijų programas ir šiose patalpose studijuotų ne tik pirmo, bet ir vėlesnių kursų studentai, auditorijų užimtumas taps intensyvesnis. Dėl šios studijų programos panašumo į jau esamą studijų programą *Programavimas ir internetinės technologijos*, dalies studijų dalykų srautai galėtų būti apjungiami. Dėl panašių apjungimų ir tarp kitų studijų programų, esamų auditorijų kiekis yra pakankamas. Auditorijų pakankamumą tvirtina ir VVK atstovai, teigdami, kad esamas auditorijų užimtumas nėra intensyvus ir kelių papildomų grupių atsiradimas šios situacijos kardinaliai nepakeis.

Kalvarijų gatvės patalpose yra įsikūrusi biblioteka, kurioje yra grupiniam ir hibridiniam darbui pritaikytos auditorijos, laisvalaikio zona. Šiomis patalpomis studentai gali naudotis ir ne paskaitų metu. Maitinimo įstaigos nebuvimą VVK patalpose kompensuoja kitame aukšte ir netoliese esančios maitinimo įstaigos ir prekybos centrai. Tačiau šios patalpos nėra pritaikytos asmenims su judėjimo negalia. Nors VVK atstovų teigimu studentų su judėjimo negalia kolegijoje praktiškai nėra, tačiau tai negali būti priežastis neadaptuoti patalpų asmenims su judėjimo negalia. Gali būti, kad studentai nesirenka šios aukštosios mokyklos studijų jau žinodami, kad studijų metu susidurs su laisvo judėjimo jų patalpose problemomis.

Patalpų pritaikymą asmenims su judėjimo negalia planuojama spręsti panaudojant naujai įsigytas patalpas, kurios yra pilnai pritaikytos asmenims su judėjimo negalia. Atsiradus studentui su judėjimo negalia, tos grupės paskaitų tvarkaraštis būtų sudaromas taip, kad visos paskaitos vyktų tik naujose patalpose.

Akademiniam ir administraciniam personalui pritaikytos patalpos dažniausiai yra grupinio darbo pobūdžio. Visiems darbuotojams suteikiama darbo vieta, tačiau dėl nedidelio kai kurių darbuotojų išitraukimo, vienoje patalpoje sėdi ne vienas ar du darbuotojai, o didesnis jų skaičius.

Kompiuterinės įrangos lygis atitinka šiuolaikinius reikalavimus kompiuterizuotai darbo vietai, nes kompiuterių klasės vidutiniškai atnaujinamos kas 3 metus. Daugeliu atvejų naudojama nemokama programinė įranga. Taikoma ir specifinė techninė/programinė įranga, bet ji labiau skirta darbui su multimedija. Ši įranga programavimo ir finansinių technologijų studijų programoje nėra esminė, tačiau studentai vis tiek dalimi jos naudosis, nes turės su tuo

susijusių studijų dalykų. Todėl susitikimo metu buvo išsiaiškinta, kad šia įranga studentai ne paskaitų metu taip pat galės naudotis, bet kiekvienas atvejis turi būti derinamas individualiai.

Šiuolaikinės *FinTech* sistemos dažniausiai yra paremtos paskirstytomis, debesų kompiuterijos technologijomis. Programos apraše nepateikiami duomenys kaip studentams bus suteikiama prieiga prie šiuolaikinių debesų, blokų grandinių technologijų. Susitikimo metu patikslinta, kad planuojama įsigyti reikiamų debesų kompiuterijos paslaugų ir leisti jomis naudotis programos studentams.

Studijų eigoje numatytos gamybinės praktikos, kurias studentai turės atlikti pasirinktose įmonėse. Tai nereikalauja specialios infrastruktūros kolegijoje, nes studentai praktikos įmonėje metu gaus visą jiems reikiamą įrangą ir darbo vietą. Nuotolinio vizito į kolegiją metu apklausus socialinius partnerius, kiek jie ruošiasi priimti studentų į praktiką, paminėta, kad kasmet planuojama priimti bent po keletą, o dėl IRT specialistų poreikio šios srities studentai lengvai turėtų rasti ne tik praktikos, bet ir darbo vietą.

VVK bibliotekoje studentams suteikiama galimybė naudotis kompiuterizuotomis darbo vietomis, gauti prieigą prie elektroninės mokymo medžiagos, turimų bibliotekos leidinių. Siekiant padidinti studentų galimybes naudotis įvairiais duomenų šaltiniais, VVK koncentruojasi į sutarčių sudarymą su įvairiomis organizacijomis (narystė *Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijoje* suteikia prieigą prie mokslinių duomenų bazių, Lietuvos universitetai suteikia elektroninių knygų skaitymo prieigą, o jų bibliotekos leidžia naudotis turimais resursais ir VVK studentams), leidžiančiomis naudotis jų teikiamais resursais. Toks į paslaugą orientuotas modelis leidžia naudotis vis atnaujinamais moksliniais, studijų ir periodinės spaudos leidiniais, neieškojant savų resursų viso to įsigijimui ir valdymui. Tačiau pastebėta, kad bibliotekos resursų naudojimo žurnalizavimas kol kas nėra pilnai automatizuotas (bibliotekos darbuotojai pildo atitinkamas dokumentų formas ir jas vėliau analizuoja). Ateityje būtų galima pereiti prie labiau automatizuotų sprendimų, leidžiančių ne tik skaitmenizuoti knygų išdavimą, grąžinimą, elektroninių šaltinių naudojimo apskaitą, bet ir resursų naudojimo analizę realiu laiku.

Nors VVK atstovai akcentuoja, kad bibliotekos turimi resursai yra pakankami, studijų dalykų aprašuose pateikiami seni literatūros šaltiniai. Informatikos studentai dažniausiai naudojami IT technologijos ir jiems patogesnė yra el. knyga, tačiau dažnu atveju studijų dalyko apraše minimos tik spausdintinės knygos. Yra dalykų aprašų, kuriuose yra nurodyta po vieną pagrindinį ir papildomą literatūros šaltinį. Pagal studijų dalykų aprašuose pateiktus literatūros šaltinius, kyla abejonių ar kiekvienam studentui pakaks nurodytų knygų. Atsižvelgiant į turimas

prieigas prie elektroninių šaltinių, reikėtų patikslinti studijų dalykų aprašus, juose minimus literatūros šaltinius, nes jie gali būti naudojami kaip pagrindinė informacija studentams ir patiems dėstytojams.

Dalykų aprašuose neįvardinta kokia dalyko tikslo ir rezultatų pasiekimui bus reikalinga techninė ir programinė įranga. Šios informacijos trūkumas neleidžia pilnai suvokti studijų dalyko turinio, iš anksto pasiruošti kurso vykdymui (studentams ir naujiems dėstytojams), apsunkina programinės ir techninės įrangos naudojimo ir pakankamumo analizę. Tačiau, tuo pačiu, tai leidžia neprisirišti prie konkrečių sprendimų ir operatyviau reaguoti į rinkos pokyčius, taikyti naujai atsiradusias technologijas. Privačios kolegijos specifika VVK leidžia greičiau įsigyti reikiamą techninę ir programinę įrangą, tad šio lankstumo išnaudojimui mokymo įstaiga neįveda ribojimų bei detalaus specifikavimo studijų dalykų aprašuose (nes jų atnaujinimo procesas yra lėtesnis, nei galimas reikiamos naujos įrangos įsigijimas).

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas*

VVK materialinei bazei atnaujinti skiriamas biudžetas svyruoja, bet per paskutinius 2 metus vidutiniškai buvo 158 000 eurų metams, o paskutiniaisiais metais tai sudarė maždaug 15 procentų nuo viso VVK biudžeto. Naujai sukurtai studijų programai planuojama skirti 5 procentus nuo šios sumos. Tokia biudžeto dalis, atsižvelgiant į turimų patalpų, auditorijų ir studentų kiekį yra pakankama, siekiant užtikrinti pastovų materialinės bazės palaikymą bei atsižvelgiant, kad bendros investicijos bus naudojamos ir šioje studijų programoje, o šiai studijų programai skiriama finansų dalis galės būti naudojama būtent jai reikiamų resursų įsigijimui.

Perspektyviniame materialinės bazės gerinimo plane nurodytos konkrečios knygos, kurias planuojama įsigyti, tuo tarpu patalpų, techninės ir programinės įrangos atnaujinimui nurodytos tik sumos, bet nėra konkretaus plano kas už šias lėšas bus įsigyjama ar nuomojama. Susitikimo su VVK atstovais metu patikslinta, kad reikiamos paslaugos ar įranga bus įsigyjami studijų vykdymo eigoje, pagal poreikius. Pirkimų organizavimo ir įsigijimo laikotarpis planuojamas ne ilgas, nes privačios kolegijos statusas leidžia lanksčiau organizuoti ir vykdyti techninės ir programinės įrangos įsigijimą.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. VVK patalpos atnaujintos ir orientuotos į bendradarbiavimą skatinančią atmosferą.

2. Šiuo metu VVK turimos patalpos plečiamos, įsigyjant naujas patalpas, vykdant bendrabučio įrengimo darbus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Kol kas studentai neturi galimybės naudotis prieiga prie šiuolaikinių debesų kompiuterijos ir blokų grandinių technologijų, leidžiančių studentams aiškiau suvokti ir praktiškai išbandyti darbą su šiomis sistemomis.
2. Būtų pravartu plėsti elektroninių knygų ir leidinių bazę kompiuterijos ir finansų technologijų srityje.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Pagal ketvirtą rekomendaciją, prašomą įgyvendinti per 10 darbo dienų, VVK pateikė ne konkrečių, ketinamų įsigyti debesų kompiuterijos paslaugų sąrašą, o tik eilutę, jog bus įsigyjama „Amazone AWS paslaugos – planuojama užsakyti (1 stud. ~ 26 eurai. programai)“. Toks apibendrinimas neleidžia suvokti kiek plačiai studentai galės naudotis šiomis paslaugomis, ar jų pakaks, kaip bus kontroliuojamas jų panaudojimas. Pavyzdžiui jei studentas visus mokslo metus (10 mėnesių) naudosis *S3 Standard* paslauga, skirta duomenų talpinimui, tai už numatytą sumą (26 eurus) jis galės išsaugoti tik šiek tiek daugiau nei 100 GB duomenų (už pirmus 10 TB kaina yra po \$0.023 už 1 GB). Iš studentui skirtos sumos dar dalį jis galimai skirs kitoms debesų kompiuterijos paslaugoms (skaičiavimams, duomenų apdorojimui ir kt.), todėl aiškus apibrėžimas kokioms užduotims, kokiam laikotarpiui, kokių paslaugų bus suteikiama studentams ir kaip tai bus kontroliuojama leistų ne tik aiškiau planuoti infrastruktūrai skiriamą biudžetą, bet ir aiškiau apibrėžti studentų darbo su debesų kompiuterijos paslaugomis galimybes.

Atsižvelgiant į planuojamą sumą debesų kompiuterijos paslaugoms, galima užtikrinti pakankamą studentų supažindinimą su šiuolaikinėmis technologijomis, panaudoti ją reikalingų praktinių darbų atlikimui. Tačiau norint optimizuoti šių resursų naudojimą, naudojimo ne pagal paskirtį ar švaistymo atvejų aptikimui, ateityje reikėtų apibrėžti aiškesnes resursų panaudojimo taisykles. Tam VVK dar turės laiko, nes debesų kompiuterijos taikymas numatytas ne pirmame semestru. Taip pat suprantama, kad kol studijų programa nepradėta vykdyti, neatlikti pirmieji studentų darbo su debesų kompiuterijos reikalaujančiomis užduotimis

stebėjimai bei sudėtinga tiksliai įvertinti debesų kompiuterijos pasaugų poreikį (galimi svyravimai, dėl studentų nepatyrimo, netikslumų pateikiant užduotį ar pavyzdžius ar pan.).

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas*

VVK studijų valdymą vykdo remdamiesi *Mokslo ir studijų įstatymu, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis ir gairėmis (ESG), ISO 9004:2018* standartų principais. Šie šaltiniai nusako bendras kokybės bandymo gaires, tuo tarpu pati kolegija atsakinga už jų pritaikymą savo organizacijoje. Vidinis studijų kokybės užtikrinimas paskirstytas skirtingais lygmenimis: Akademinei taryba atsakinga už strateginius studijų proceso kokybės užtikrinimo sprendimus; Studijų skyrius vykdo studijų proceso stebėseną, valdymą ir tobulinimą; Mokymo inovacijų skyrius atlieka mokymo inovacijų integraciją į studijų procesą; Katedra atsakinga už studijų programos vykdymą, priežiūrą ir tobulinimą; Studijų programų komitetas teikia pasiūlymus dėl studijų programos tobulinimo.

Katedra ir studijų programų komitetas dirba tiesiogiai su studijų programa, jos dėstytojais ir studentais. Ne visiškai aiškus studijų programų komiteto vaidmuo, nes pagal apraše pateiktą informaciją ir vizito metu VVK atstovų pateiktus duomenis, jis atlieka tik patariamąjį vaidmenį (už studijų programą atsakinga yra katedra, jos vedėjas). Taip pat nėra aiškaus pasiskirstymo, kas atsakingas už studijų programos kokybės stebėseną (studijų skyrius ar studijų programų komitetas) ir kokiais rodikliais yra vykdomas kokybės stebėjimas. Apraše minimos tik apklausos ir diskusijos, bet nedetalizuojamas jų sistemiškumas. Nuotolinio vizito į kolegiją metu patikslinta, kad studentų apklausos vykdomos kiekvieną semestrą, vertinant ne tik studijų dalykus, bet ir pačius dėstytojus, jų darbo kokybę. Tuo tarpu personalo apklausos vyksta vidutiniškai kartą per metus. Su socialiniais partneriais bendraujama ne taip standartizuotai, o labiau bendrų diskusijų metu, kurios vykdomos pagal poreikį.

VVK teikia ir nuotolines studijas. Šių studijų vykdyme, dalinantis atsakomybėmis, katedra ir studijų programų komitetas neregistruoja. Nuotolinėms studijoms „Parengtą studijų dalyko modulį tvirtina direktoriaus įsakymu patvirtinta komisija“, „Dėstytojai yra atsakingi už studijų dalyko aprašo ir mokomosios medžiagos parengimą ir atnaujinimą“, o katedra ar

studijų programų komitetas šiame procese nedalyvauja. Toks katedros ir studijų programų komiteto eliminavimas iš nuotolinių studijų kelia klausimų dėl studijų programos tapatumo skirtingose studijų ar tvarkaraščių formose. VVK atstovų teigimu, vertinant nuotolinių studijų medžiagą yra atsižvelgiama į studijų dalyko aprašus, jų atitiktį nustato katedros, tuo tarpu minėti padaliniai yra labiau atsakingi už studijų programos vykdymo eigos administravimą.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas*

VVK socialinių dalininkų sąrašą apibrėžia labai plačiai, įtraukiant ne tik studentus, absolventus, darbdavius, bet ir dėstytojus, asocijuotus socialinius partnerius, tarptautinius partnerius, švietimo ekspertus ar ekspertines institucijas. Studijų programų komitete dalyvauja studentų, dėstytojų ir darbdavių atstovai, o kiti socialiniai dalininkai įtraukiami kaip papildomi žinių ar konsultavimosi šaltiniai. Turint galvoje, kad studijų programų komiteto funkcijos labiau patariamąsios, jis neturi sprendimų priėmimo ir resursų valdymo galios, tai net ir šios socialinių dalininkų grupės figūruoja taip pat tik kaip patariamieji balsai.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Atsižvelgiama į platų socialinių dalininkų ratą, įvertinant visų jų galimą duoti naudą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programos valdymas yra išskirstytas skirtinguose padaliniuose ar komitetuose, tačiau atsakomybių pasiskirstymo tarp jų schema ne iki galo aiški.
2. Studijų programų komitetas yra labiau patariamasis, o realios galios neturi. Tai sąlygoja, kad socialinių dalininkų vaidmuo nėra žymus.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Patikslinti atitiktį studijų kryptį, įvertinant programos teikimą kaip *Programų sistemų* krypties pirmosios pakopos programą.

Sudaryti parengtos studijų programos atitikties Informacinių sistemų ir Programų sistemų kryptių atitikčiai palyginimą, taip konkrečiau pagrindžiant, kodėl ši studijų programa turėtų būti Informacinių sistemų, o ne Programų sistemų kryptyje, nes kol kas studijų programa labiau siejasi su pastarąja kryptimi. Norint pagrįsti atitiktį kryptčiai ar ją keičiant, natūraliai galimos ir studijų tinklelio korekcijos.

2. Atnaujinti studijų dalykų aprašymus ar/ir studijų tinklelį, aiškiau nurodant kur bus lavinami skirtingų programinių architektūrų, programų kokybės, sistemų integravimo galimybių gebėjimai.

Atnaujinti atitinkamų studijų dalykų aprašymus ar/ir pateikti naujus studijų dalykus, kurių pagalba studentai būtų supažindinami su įvairių programinių sistemų architektūromis, jų tarpusavio integravimo galimybėmis.

3. Suteikti studijų programai unikalumo, išgryninant jos tikslą ir studijų rezultatus, bet išlaikant Informatikos mokslų studijų kryčių grupės apraše nurodytus reikalavimus.

Patikslinti studijų programos tikslą ir numatomus rezultatus, suteikiant daugiau unikalumo, studijų programos specifikos išryškavimo, ne taip tiesiogiai juos siejant su Informatikos mokslų studijų kryptių grupės apraše pateikiamomis rekomendacijomis.

4. Patikslinti planuojamų įsigyti (ar preliminariai svarstomų alternatyvų) debesų kompiuterijos paslaugų detales, sąlygas ir kainą, užtikrinančias studentų praktinių veiklų vykdymą.

Sudaryti preliminarų planuojamų įsigyti debesų kompiuterijos paslaugų specifikaciją, nusakant kiek ir kokių paslaugų planuojama įsigyti studentų praktinių gebėjimų lavinimui, numatyti kokia galima preliminarų jų kaina.

Kitos rekomendacijos:

1. Taikyti automatizuotus plagiato tikrinimo įrankius ne tik baigiamiesiems darbams.
2. Užtikrinti planuojamų studijų programos rezultatų vertinimą, orientuotą į bent slenkstinį visų numatytų gebėjimų pasiekimą.
3. Didinti dėstytojų atestacijos viešumą ir reikalavimus dėstyimo metu vykdyti ne tik pedagogines veiklas, bet šalia vykdyti ir MTEP veiklas.
4. Užtikrinti didesnę dėstytojų, turinčių aktualios praktinės patirties kiekį ir indėlį į studijų programos vykdymą.

5. Į studijų programos vykdymą įtraukti pilnai VVK dirbančių dėstytojų (galbūt dėstančių keliose studijų programose), kurie galėtų aktyviau įsiliesti į VVK veiklas ir sudaryti tvirtą ir pastovų dėstytojų-tyrėjų branduolį.
6. Detaliau apibrėžti ir viešinti galimas sankcijas už atitinkamo tipo etikos pažeidimus. Tarp jų nurodant atsakomybę ne tik nusižengusiam, bet ir nusižengimą toleravusiam asmeniui.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus verslo kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Programavimas ir finansinės technologijos* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovo parašas:

doc. dr. Simona Ramanauskaitė